

**Najwyższa Izba Kontroli
Departament Środowiska,
Rolnictwa i Zagospodarowania
Przestrzennego**

Warszawa, dnia 31 lipca 2009 r.

**Pan
Seweryn Kukuła
Dyrektor
Instytutu Uprawy, Nawożenia
i Gleboznawstwa – Państwowego
Instytutu Badawczego w Puławach**

KSR 410-10-06/2009
P/09/106

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli - Departament Środowiska, Rolnictwa i Zagospodarowania Przestrzennego skontrolowała w Instytucie Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa - Państwowym Instytucie Badawczym, zwanym dalej „Instytutem”, realizację zadań na rzecz rolnictwa ekologicznego w Polsce, w okresie od 1 lipca 2005 r. do 30 czerwca 2009 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 2 lipca 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację przez Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa - Państwowy Instytut Badawczy zadań w zakresie rolnictwa ekologicznego.

Zgodnie z „Planem Działań dla Żywności Ekologicznej i Rolnictwa w Polsce na lata 2007-2013”, określonym przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w dniu 26 marca 2007 r., Instytut realizował w zakresie rolnictwa ekologicznego działalność naukowo-badawczą, szkoleniową, wydawniczą, informacyjno-organizacyjną, promocyjną oraz współpracował z ośrodkami doradztwa rolniczego oraz krajowymi i zagranicznymi placówkami naukowymi.

Prace badawcze Instytutu w zakresie rolnictwa ekologicznego prowadzone są w ramach dwóch wieloletnich programów:

- „Zrównoważony rozwój produkcji roślinnej i kształtowanie przestrzeni rolniczej Polski” - obejmujący m.in. 5 tematów dotyczących rolnictwa ekologicznego: „*Różnorodność biologiczna roślin w agrosystemach użytkowych według zasad rolnictwa ekologicznego oraz integrowanego i konwencjonalnego*”; „*Produkcyjne i środowiskowe następstwa stosowania różnych systemów gospodarowania, w tym systemu ekologicznego*”; „*Przydatność odmian pszenicy ozimej i jarej w rolnictwie ekologicznym*”; „*Opracowanie założeń i ocena skutków przestawiania gospodarstwa rolniczego z systemu produkcji w systemie konwencjonalnym na system ekologiczny*”; „*Ocena możliwości produkcji pasz w okresie przestawiania gospodarstwa z systemu produkcji konwencjonalnego na ekologiczny*” - finansowanych głównie z dotacji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (MNiSzW);
- „Kształtowanie środowiska rolniczego Polski oraz zrównoważony rozwój produkcji rolniczej” - obejmujący m.in. temat: „*Doskonalenie zasad organizacji gospodarstw oraz agrotechniki w rolnictwie ekologicznym*”, finansowany głównie z dotacji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW).

Ponadto realizowany jest temat wieloletni „*Prowadzenie badań w uprawach polowych metodami ekologicznymi*” - finansowany także z dotacji MRiRW.

Z ustaleń kontroli wynika, że założone cele powyższych badań są systematycznie realizowane.

Na powyższe tematy badawcze wydatkowano dotacje na ogólną kwotę 5.556.901,59 zł, z tego: z dotacji MNiSzW - 2.529.700 zł oraz z dotacji MRiRW - 3.027.201,59 zł. Dotacje te - w stosunku do wydatków ogółem poniesionych na realizację tych tematów - stanowiły odpowiednio 92,3% i 96,4%.

Uzyskane przez Instytut w kontrolowanym okresie dotacje z budżetu państwa zostały rozliczone rzetelnie. Niewykorzystane dotacje wraz z odsetkami w kwocie 807.913,17 zł zostały zwrócone na rachunek dochodów budżetu państwa.

Współpraca z ośrodkami doradztwa rolniczego (ODR) polegała m.in. na organizacji seminariów i konferencji - wraz z prezentacją wyników badań naukowych dotyczących rolnictwa ekologicznego w Centrum Doradztwa Rolniczego Oddział w Radomiu, a także opracowywaniu oraz recenzowaniu materiałów szkoleniowych i broszur na potrzeby tych ośrodków.

W ramach działalności wydawniczej, promocyjnej oraz upowszechniania i popularyzacji osiągnięć naukowych, Instytut opracował i wydał szereg monografii i specjalistycznych broszur dotyczących rolnictwa ekologicznego w Polsce, współorganizował warsztaty szkoleniowe w kraju i zagranicą, rozbudował stronę internetową,

a także uczestniczył w akcjach promujących rolnictwo ekologiczne w kraju i zagranicą. Organizował też wyjazdy studyjne dla własnych pracowników naukowych oraz przedstawicieli innych polskich placówek naukowych do ośrodków naukowych w krajach UE, zajmujących się rolnictwem ekologicznym.

W toku kontroli stwierdzono, że utworzone w Instytucie komórki do spraw kontroli wewnętrznej oraz audytu nie prowadziły - w badanym przez NIK okresie - kontroli prawidłowości finansowania zadań związanych z rolnictwem ekologicznym

Mając powyższe na uwadze, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o uwzględnienie w planach kontroli wewnętrznej i audytu zagadnień związanych z wykorzystywaniem dotacji budżetowych na badania z zakresu rolnictwa ekologicznego.

Najwyższa Izba Kontroli - Departament Środowiska, Rolnictwa i Zagospodarowania Przestrzennego, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się o przedstawienie przez Pana Dyrektora, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwagi i realizacji wniosku.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Dyrektorowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Departamentu Środowiska, Rolnictwa i Zagospodarowania Przestrzennego umotywowanych zastrzeżeń w sprawie uwagi i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.